

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**РОЛЬ ТА МІСЦЕ ПРАВООХОРОННИХ
ОРГАНІВ У РОЗБУДОВІ ДЕМОКРАТИЧНОЇ
ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ**

**Матеріали
XV Міжнародної науково-практичної
конференції**

22 березня 2023 року

**Одеса
ОДУВС
2023**

УДК 351.74
P68

*Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво
перевищували пропоновані обсяги*

P68 Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демократич-
ної правової держави: матеріали XV міжнар. наук.-практ. конф.,
м. Одеса, 22 березня 2023 р. Одеса: ОДУВС, 2023. 362 с.

УДК 351.74

© ОДУВС, 2023

**ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕСЬКИХ ЗАХОДІВ
ПРИМУСУ ЯК МЕТОДУ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

*Мосузенко В. Ю., викладач кафедри
вогневої підготовки факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної поліції,
Одеського державного університету внутрішніх справ
майор поліції*

*Бахчеван Є. Ф., завідувач кафедри
вогневої підготовки факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної поліції,
Одеського державного університету внутрішніх справ
майор поліції*

Побудова в Україні правової держави, яка забезпечує ефективну охорону прав і свобод людини і громадянина, верховенство права в усіх сферах суспільного життя є одним із головних напрямів державного будівництва. Подальший розвиток демократії, забезпечення прав і свобод громадян нерозривно

пов'язані з підвищенням якості й ефективності адміністративної діяльності складових сектору безпеки і оборони [1, п.16 ст. 1], одне з провідних місць серед яких належить Національній поліції України.

Безпосереднє виконання Національною поліцією України завдань [2, ст. 2] спрямованих на захист національних інтересів України у сфері критичної інфраструктури відбувається у нормативно-правовому (статутному), інформаційному, економічному, екологічному, структурному, функціональному просторах. При цьому, згідно з принципом верховенства права визначальним є нормативно-правовий простір, який в умовах глобалізації поступово трансформується в єдиний правовий режим застосування поліцейських заходів примусу під час здійснення адміністративної діяльності працівниками поліції.

Побудовані ще за часів СРСР вітчизняні правоохоронна система та воєнні організації в умовах переходу до глобалізованого суспільства суттєво знизили свою ефективність, що негативно позначилося на якості й ефективності діяльності їх складових та виступило однією з причин їх реформування у сектор безпеки і оборони. У більшості випадків адміністративна діяльність Національної поліції України перестала відповідати очікуванням, що обумовлено недовіками, як нормативно-правового регулювання їх діяльності, прорахунками в організації, процесах планування і управління, підготовки та реалізації рішень і тактичних задумів, послабленні контролю за їх виконанням, так і невідповідністю вимогам сьогодення теоретико-правового базису їх діяльності, втрати принципу переваги примусу над правопорушенням (правопорушником як об'єктом впливу) та, відповідно, неможливістю досягнення максимальних результатів під час здійснення адміністративної діяльності.

Необхідність якнайшвидшого розв'язання цих питань обумовлює потребу у науковому вирішенні, розробці, систематизації та впровадженні у практику адміністративної діяльності складових сектора безпеки заходів із визначення її джерел, формування системи ресурсів, визначення «меж» оперативної, службової та бойової діяльності, принципів, форм та методів заснованих на єдиній теоретико-правовій базі тощо.

Актуальність зазначеної проблематики обумовлюється також і тією обставиною, що в даний час здійснюються заходи реформування сектора безпеки і оборони України, в тому числі це стосується й перебудови форм і методів адміністративної діяльності та їх складових.

Слід зауважити, що застосування поліцейськими заходів примусу [2] є забезпечення подолання спротиву проведенню превентивного поліцейського заходу, відновлення публічного порядку та безпеки, локалізація негативних наслідків, зокрема збереження місця події в первинному, незміненому стані, забезпечення фіксації та збирання речових доказів на місці події в передбачений у законі спосіб, затримання особи правопорушника, його доставляння до органу підрозділу Національної поліції України, виконання поставлених завдань із забезпечення територіальної цілісності, державного суверенітету, боротьби зі злочинністю та законного, необхідного, пропорційного та ефективного реагування на надзвичайні ситуації у їх генезі.

Особливої уваги заслуговують питання суб'єктів застосування поліцейських заходів примусу під час виконання завдань та здійснення адміністративної діяльності.

О. Комісаров та В. Покайчук, які зазначають, що аксіомою, є і те, що у цій системі провідну роль відіграють сили охорони правопорядку [3; 4].

На їх думку, з якою ми повністю погоджуємось, для успішної боротьби з виникненням, попередженням виникнення, та подоланням наслідків надзвичайних ситуацій у їх генезі необхідна цілеспрямована державна політика та створення основного інструменту її реалізації – системи сил охорони правопорядку [3; 4].

Забезпечення особистої безпеки працівників правоохоронних органів, збереження їх життя та здоров'я, а відтак і ефективного та кваліфікованого виконання поставлених завдань безпосередньо корелюється з визначенням форм та методів застосування поліцейських заходів примусу під час виконання завдань, як методу здійснення адміністративної діяльності.

З метою належного забезпечення особистої безпеки, гарантій професійної діяльності, психологічної стійкості та вмотивованості кожного поліцейського, бойового духу підрозділу, виникла гостра необхідність дослідження механізму застосування поліцейських заходів примусу, як методу адміністративної діяльності, під час виконання завдань загалом та окреслення кола суб'єктів, форм і методів їх застосування, розгляд процесуально-правового забезпечення та визначення способів забезпечення законності здійснення адміністративної діяльності та застосування поліцейських заходів примусу під час виконання завдань.

В умовах реформування системи забезпечення національної безпеки та системи сил охорони правопорядку, інтеграції безпекових та оборонних інституцій до стандартів Північноатлантичного альянсу, а правової системи до стандартів Європейського союзу виникла необхідність дослідження основних пріоритетів удосконалення нормативно-правового забезпечення застосування заходів примусу поліцейськими під час виконання завдань як методу адміністративної діяльності.

А, отже дослідження сукупності суспільних відносин, які виникають під час виконання поліцейськими завдань, що полягає у всебічному розкритті сутності та особливостей застосування поліцейських заходів примусу, як методу адміністративної діяльності, розробці конкретних практичних рекомендацій, науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства та практики його застосування є на часі, актуальним та необхідним як для теорії адміністративної діяльності, так і в практичній діяльності органів та підрозділів Національної поліції України.

Література:

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page>.

3. Комісаров О., Покайчук В. Створення і функціонування системи сил охорони правопорядку в розрізі забезпечення державної безпеки України. Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2016. Вип. 38. С. 219–225. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/intrel/article/view/2369/2424>

4. Покайчук В.Я. Сутність і співвідношення понять «сили безпеки» та «сили охорони правопорядку». Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2020. № 4. С. 47-53.

URL: https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2021/03/s4_ua_re/9.pdf

Логінова Н. М., Дубовий Д. О. ПРЕВЕНТИВНИЙ МЕХАНІЗМ В СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ	158
Магац І. В. ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	159
Маковій В. П. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТЕМПОРАЛЬНО-ПРАВОВИХ КАТЕГОРІЙ У ПРИВАТНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ	161
Мамедов А. Е., Коломієць Ю.М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	164
Мариніч П. В., Резніченко Г.С. ОСОБЛИВОСТІ ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ЗАСУДЖЕНИМИ ЖІНКАМИ	166
Мерденів Ю.В. МІСЦЕ ІНСТИТУТУ НАСТАВНИЦТВА В МЕХАНІЗМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ.....	168
Morozyuk N. RESISTING THE SUPERIOR OR FORCING HIM TO BREAK OFFICIAL DUTIES	171
Мосузенко В. Ю., Бахчеван Є. Ф. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ ЯК МЕТОДУ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	174
Мудрецька Г. В. ПОЯСНЕННЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ.....	177
Мухіна Г. В. ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІОНАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	179
Нестеренко М., Янчук Н. Д. ДОТРИМАННЯ ПРАЦІВНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ.....	182
Ніщевич А.С. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО СТАТУСУ БІЖЕНЦЯ У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....	185
Носкова Т.І., Карапет'янц С.І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ.....	188
Павленко Л.М. МИСЛИВСЬКА ЗБРОЯ ЯК ПРЕДМЕТ СКЛАДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 263-1 КК УКРАЇНИ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	191